

sionsordninger, herunder kapitalpensioner, jf. forslaget til en ny § 74 i. For medlemmer, som overgår til efterløn på et senere tidspunkt, og som har arbejdet i en vis periode, vil der alene ske fradrag for udbetalte pensioner, der er led i et ansættelsesforhold, jf. § 74 i, stk. 7.

Et medlem, som tidligst overgår til efterløn mindst 2 år efter, at efterlønsbeviset har virkning, og som fortsætter på arbejdsmarkedet, kan optjene ret til en skattefri præmie, når medlemmet fylder 65 år eller afgår ved døden, jf. forslaget til en ny § 74 k i arbejdsløshedsforsikringsloven. Præmien udgør i 1999-niveau 8.600 kr. for hver 481 timer, medlemmet har arbejdet. Den maksimale skattefri præmie, der kan optjenes, udgør således 103.000 kr.

1.3. Spørgsmålet om tilbagebetaling.

Der er hverken i ændringsloven eller i lovforslaget (L 174) angivet, om et medlem af en a-kasse vil have ret til tilbagebetaling af det frivilligt indbetalte bidrag, hvis der gennemføres ændringer i efterlønsordningen.

Forarbejderne til ændringsloven eller bemærkningerne til lovforslaget indeholder heller ikke oplysninger herom.

2. Justitsministeriets notits om grundlovsbeskyttelsen af frivilligt indbetalte efterlønsbidrag.

2.1. Retten til tilbagebetaling.

I Justitsministeriets notits af 2. februar 1999 redegøres bl.a. for, om et a-kasse-medlem har ret til at få tilbagebetalt det efterlønsbidrag, som medlemmet frivilligt har indbetalt, hvis efterlønsordningen afskaffes.

Det følger af notitsen, at spørgsmålet om tilbagebetaling - i mangel af en lovregulering heraf i forbindelse med indførelsen af de nye regler om efterløn - må bero på andre retlige overvejelser.

I disse overvejelser indgår, at efterlønsbidraget stammer fra medlemmet, at indbetaling af bidraget er frivilligt, at bidraget udgør en ikke ubetydelig del af den samlede forventede efterløn, og at beløbet således kan anskues som en modydelse fra bidragsbetalerens side for at blive omfattet af efterlønsordningen.

Navnlig under hensyn hertil antages det i notitsen, at et medlem, der frivilligt har indbetalt efterlønsbidrag, vil have ret til at få det indbetal-

te bidrag tilbage, hvis efterlønsordningen afskaffes.

2.2. Grundlovsbeskyttelsen.

I notitsen redegøres endvidere for, om den ret til tilbagebetaling, der er beskrevet i pkt. 2.1 ovenfor, nyder beskyttelse efter grundlovens § 73 mod ekspropriative indgreb.

Efter grundlovens § 73 er det en betingelse herfor, at retten til tilbagebetaling kan karakteriseres som en »ejendomsret«.

I notitsen anføres det, at retten til tilbagebetaling må anses for at være en »ejendomsret«, og at retten derfor nyder beskyttelse efter grundlovens § 73 mod ekspropriative indgreb.

Der er i vurderingen heraf lagt vægt på de grunde, som er anført til støtte for, at medlemmet har ret til tilbagebetaling af det frivilligt indbetalte efterlønsbidrag, hvis efterlønsordningen afskaffes, jf. pkt. 2.1 ovenfor.

Der henvises i øvrigt til notitsens pkt. 3.1. Her er angivet en højesteretsdom (Ugeskrift for Retsvæsen 1929, side 239), hvoraf fremgår, at en lovbestemt nedsættelse af invaliderentens størrelse ikke udgjorde ekspropriation. I præmisserne til landsrettens dom, som Højesteret tiltrådte i henhold til grundene, er det i den forbindelse udtrykkeligt anført, at den præmie, som de forsikrede betalte, kun afgav forsikringsmæssigt grundlag for »en ringe Del af Renten, medens Resten skyldes Tilskudene«.

I den statsretlige litteratur, der er angivet i notitsen, er det endvidere - med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt en person har ret til at få en pensionsydelse fra det offentlige - anført, at der i vurderingen heraf indgår, om pensionsydelsen er finansieret af den pågældende selv.

2.3. Spørgsmålet om ekspropriation.

I notitsen redegøres ikke nærmere for, i hvilket omfang det vil udgøre ekspropriation, hvis Folketinget - i forbindelse med en eventuel afskaffelse af efterlønsordningen - gør indgreb i medlemmets ret til at få det indbetalte efterlønsbidrag tilbage.

Det skyldes, at vurderingen beror på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed. Af betydning for udøvelsen af dette skøn er navnlig grundelsen for indgrebet, i hvilken grad indgrebet er generelt eller konkret, samt indgrebets intensitet. Der henvises til notitsens pkt. 3.2.